

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614200599
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1614200599.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobcu: K. T., nar. X.X.XXXX, C. G. XXXX/XXA, K., zastúpený advokátom M.. T. Z. I., L. XX, K. proti žalovaným: X/ Q. M., nar. XX.X.XXXX, Ž. XXX/XX, J., X/ K. T., nar. XX.XX.XXXX, Ž. XXX/XX, J., o zaplatenie 1.475,12 eura a 899,03 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Malacky č.k. 5C/204/2014-47 zo dňa 5.11.2019, rozhodol

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu a žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobca sa žalobou doručenou súdu 21.1.2014 domáhal vydania bezdôvodného obohatenia 1.475,12 eura a 899,03 eura, ktoré mali žalované získať tým, že žalobca uhradil Slovenskému plynárenskému priemyslu, a.s., (ďalej len SPP) nedoplatok 905,33 eura za spotrebu zemného plynu na odbernom mieste Ž. XX, J. za obdobie od 19.10.2007 do 17.3.2008, napriek tomu že v mieste tohto odberného miesta nebýval a plyn bol spotrebovaný žalovanými. Na základe platobného rozkazu vydaného Okresným súdom Malacky na návrh SPP sp. zn. 16Ro/960/2010 proti žalobcovi, ktorý nadobudol právoplatnosť 22.3.2011, žalobca požiadal žalované o zaplatenie nedoplatku, tie to napriek jeho urgencii neurobili a SPP podal návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie dlžnej sumy a on v exekučnom konaní uhradil 1.475,12 eura. V ďalšom konaní sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia 899,03 eura s príslušenstvom s odôvodnením, že počas trvania manželstva so žalovanou 2/ si zobral úver od VÚB, a.s. (č. zmluvy XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo 14.6.2014) na stavebné úpravy rodinného domu a nákup zariadenia do spoločnej domácnosti. Jeho manželstvo so žalovanou 2/ bolo rozvedené, (20.5.2007) a preto má za to, že pokiaľ stavebné úpravy a zariadenie domácnosti zostali vo vlastníctve žalovaných, mali by splátky poskytnutého úveru uhrádzať ony. VÚB, a.s., nesplatený zostatok úveru a jeho príslušenstvo postúpila spoločnosti N. C. A., A..P..U., Okresný súd v Malackách vydal na základe jej návrhu 23.5.2011 platobný rozkaz pod sp. zn. 5C/9/2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 11.8.2011. Aj v tomto prípade požiadal žalované o úhradu, čo však tieto neurobili a oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie tejto pohľadávky a trov exekučného konania a žalobca oprávnenému zaplatil spolu 899,03 eura. Súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 166 ods. 1 CSP konania o oboch nárokoch (vedených pod sp. zn. 5C/172/2014 a sp. zn. 5C/204/2014) spojil na spoločné konanie ďalej vedené pod sp. zn. 5C/204/2014.

2. Žalované 1/ a 2/ k žalobe o zaplatenie 1.475,12 eura s príslušenstvom najprv uviedli, že žalovaná 2/ a žalobca boli manželia a ich manželstvo bolo rozvedené (20.5.2007), v priebehu rozvodového konania sa

žalobca odsťahoval, odber zemného plynu bol „písaný“ naďalej na žalobcu, ktorý mal trvalý pobyt v dome na Ž. XX Z. J. aj po rozvoďte so žalovanou 2/. Potvrdili, že SPP vyúčtoval faktúrou č. XXXXXXXXXXXX nedoplatok za dodávku zemného plynu na danom odbernom mieste v sume 905,33 eura za obdobie od 19.10.2007 do 17.3.2008, kedy už žalobca v dome v J., súp. č. Ž. XX nebýval. V písomnom vyjadrení k žalobe uviedli, že sú ochotné žalobcovi 1.475,12 eura uhradiť, avšak najviac po 25 eur mesačne. Neskôr uviedli, že žalovaná 1/ zaplatila nedoplatok za dodávku zemného plynu za predošlé obdobie, bola si na to nútená zobrať úver a bola presvedčená, že zaplatila aj za obdobie, za ktoré platil žalobca. K nároku na zaplataenie 899,03 eura uviedli, že vznášajú námietku premlčania. Podľa nich ide o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorý bol premlčaný 11.8.2013.

3. Vykonaným dokazovaním výsluchom strán a oboznámením sa s predloženými listinami súd prvej inštancie zistil, že žalobca uzavrel 7.10.2002 s SPP, a.s., odštepny závod Z. X, K., Z. X zmluvu na dodávku plynu do odberného miesta Ž. XX, J.. SPP riadne dodával zemný plyn do tohto odberného miesta, čím žalobcovi vznikla povinnosť zaplatiť za dodávku 905,33 eura. Proti žalobcovi bol vydaný platobný rozkaz a v exekúcii zaplatil oprávnenému SPP sumu 1.475,12 eura. Ďalej zistil, že žalobca 14.6.2004 uzavrel zmluvu o poskytnutí flexi pôžičky 30.000,- Sk s VÚB bankou, a.s., ktorú riadne a včas nesplácal, dlh uhradil až v exekúcii vedenej na návrh N. C. A., A..P.U..., ktorej banka postúpila predmetnú pohľadávku a celkovo v exekučnom konaní uhradil veriteľovi 899,03 eura. Zistil tiež, že žalobca a ani žalovaná 2/, ktorí sa rozviedli, nepodali návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

4. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie posúdil podľa ustanovení § 488, § 451 ods. 1 a ods. 1, § 454, § 107 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 54 ods. 7 vety prvej zák. č. 656/2004 Z.z. o energetike a dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť, pretože nebol preukázaný ani jeden z dôvodov bezdôvodného obohatenia uvádzaných v ustanoveniach § 451 a § 454 Občianskeho zákonníka. Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samostatným záväzkovým právnym vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu (napríklad ak by išlo o plnenie z neplatnej zmluvy, pri ktorej dôvod na plnenie vôbec nevznikol), alebo na základe určitej právnej skutočnosti (bezdôvodné obohatenie získané z nepoctivých zdrojov). Žalobca plnil v oboch prípadoch svoje povinnosti zo zmlúv, ktoré nemôže previesť na druhého (druhých) a tvrdiť, že na jeho úkor sa bezdôvodne obohatili. Žalobcovi bola rozhodnutím súdu uložená povinnosť uhradiť veriteľovom pohľadávky, ktoré boli oprávnené. O povinnosti zaplatiť 899,03 eura sa žalovaný dozvedel najneskôr 26.7.2011, kedy mu bol doručený platobný rozkaz a v prípade povinnosti úhrady 1.475,12 eura s príslušenstvom sa dozvedel najneskôr dňa 4.3.2011, kedy mu bol doručený platobný rozkaz. Zo žalôb podaných na Okresný súd Malacky pod sp. zn. 5C/172/2014 a 5C/204/2014 je zrejmé, že tieto boli podané na súd 21.1.2014 a ak by aj boli splnené podmienky pre vydanie bezdôvodného obohatenia, tak právo, ktorého sa žalobca domáha je podľa ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka premlčané. Podľa tohto ustanovenia Občianskeho zákonníka právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Táto lehota uplynula v prvom prípade dňa 26.7.2013 a v druhom prípade dňa 4.3.2013. Rovnako súd nepovažoval za možné vyhovieť žalobe po posúdení zisteného skutkového stavu ako nároku na náhradu škody, keďže v prejednávanej veci nebol splnený žiadny z predpokladov stanovených pre možnosť domáhať sa priznanie takéhoto nároku.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že plne úspešným žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% účelne vynaložených trov.

6. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie preto, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že súd prvej inštancie ignoroval vyjadrenie žalovaných 1/ a 2/ k uplatneným 1.475,12 eurám, v ktorom uznali jeho nárok a žiadali povolenie mesačných splátok i keď mal postupovať podľa ustanovení § 282 až § 285 CSP. Súdu vytkol aj záver o premlčaní práva na 1.475,12 eura, pretože proti nemu žalované námietku premlčania nevzniesli. Poukázal na ustanovenia § 3 zákona č. 251/2012 Z.z. a § 49 zákona č. 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorých bolo povinnosťou vlastníka nehnuteľnosti, do ktorej sa dodával plyn, ohlásiť zmenu v osobe člena domácnosti, teda žalované sa mali prihlásiť na odber plynu a odber žalobcu

odhlásiť. Mal za to, že je nelogické, aby bol povinný platiť za dodávku plynu, hoci bol rozvedený a nebol členom domácnosti. Tým, že žalované spotrebovali plyn, ktorý on zaplatil, sa na jeho úkor bezdôvodne obohatili v zmysle ustanovenia § 454 Občianskeho zákonníka.

7. Žalované 1/ a 2/ sa k odvolaniu nevyjadrili.

8. Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie je nedôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil 25.3.2021 (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP).

9. Preskúmaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie podľa odvolacích dôvodov a porovnaním s príslušnými právnymi normami dospel odvolací k záveru, že rozhodnutie súdu o žalobe je správne. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností pre posúdenie dôvodnosti žaloby a dospel na základe vykonaného dokazovania k správnym skutkovým záverom a na ich základe následne vyvodil i správne právne závery, keď na vec aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, ktoré správne vyložil a svoje dôvody vedúce k zamietnutiu žaloby i dostatočne, v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP odôvodnil, pričom sa vysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami podstatnými pre právne posúdenie veci, ako aj s relevantnými argumentmi sporových strán.

10. Odvolací súd k odvolaniu žalobcu uvádza, že neobsahuje skutočnosti alebo argumenty, ktoré by boli spôsobilé spochybniť rozsudok súdu prvej inštancie. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie mal v časti o 1.475,12 eura rozhodnúť rozsudkom pre uznanie podľa ustanovenia § 282 CSP odvolací súd uvádza, že aj keď žalované najprv uviedli, že sú ochotné žalobcovi sumu 1.475,12 eura uhradiť, žalovaná 1/ sa neskôr vyjadrila, že nedoplatok za dodávku zemného plynu za predmetné obdobie zaplatila ona, na čo bola nútená zobrať si úver. Ich vyjadrenia v spore nie je preto možné považovať jednoznačne za uznanie tohto nároku. Pre vydanie rozsudku pre zmeškanie je v zmysle ustanovenia § 282 CSP okrem uznania nároku potrebný aj návrh žalobcu, ktorý v danej veci chýbal a preto súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že vo veci o tomto návrhu nerozhodol rozsudkom pre uznanie.

11. Žalobca v odvolaní dôvodne namietal, že žalované vo vzťahu k uplatnenému nároku na zaplatenie 1.475,12 eura nenamietali premlčanie jeho práva na vydanie 1.475,12 eura a preto naň súd prvej inštancie nemal prihliadať. Nakoľko však súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal žiadnu zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia, ktoré by viedli k záveru, že žalované sa na jeho úkor obohatili, jeho rozhodnutie o tomto návrhu podľa odvolacieho súdu obstojí.

12. Podľa ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám (§ 454 Občianskeho zákonníka).

13. Predpokladom vzniku právneho vzťahu z bezdôvodného obohatenia je získanie majetkovej hodnoty jedným subjektom na úkor iného, v ktorého majetkových pomeroch sa táto zmena prejavila negatívne; o obohatenie ide vtedy, ak sa dostalo takýmto plnením majetkovej hodnoty tomu, komu bolo plnené, takže v jeho majetku došlo buď ku zvýšeniu aktív, alebo k zníženiu pasív, poprípade sa jeho majetkový stav nezmenšil, hoci by sa tak za bežných okolností stalo.

14. Žalobca odôvodňoval žalobu v časti o zaplatenie 1.475,12 eura tým, že žalované spotrebovali plyn dodaný do odberného miesta, v ktorom v čase jeho dodania už nebýval a teda ho ani nespotreboval. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že cenu spotrebovaného plynu žalobca zaplatil na základe zmluvy s SPP, a teda právnym dôvodom plnenia bola zmluva.

15. Predpokladom vzniku povinnosti vydať získane bezdôvodné obohatenie nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie, ale objektívne vzniknutý stav obohatenia, ku ktorému došlo spôsobom, ktorý právny poriadok reprobuje. V danom prípade žalobca argumentoval tým, že nemal dôvod platiť za plyn, ktorý nespotreboval a teda ho zaplatil za žalované bezdôvodne. Predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia v zmysle ustanovenia § 454 Občianskeho zákonníka sú dve skutočnosti, a

to, že musí ísť o plnenie, ktoré mal iný subjekt na základe svojej povinnosti plniť sám a okrem toho je potrebné, aby ten, kto plní za iného, nemal sám povinnosť plniť. Medzi stranami nebolo sporné, že dodávka plynu sa uskutočňovala na základe zmluvy uzavretej žalobcom s SPP do odberného miesta, v ktorom v predmetnom čase byvali žalovaní. Keďže k dodávke plynu mohlo dôjsť len na základe zmluvy a ani z ustanovení zákona o energetike, na ktoré poukazoval žalobca v odvolaní, nevyplývala povinnosť vlastníka nehnuteľnosti po zmene rodinných pomerov medzi stranami oznámiť túto skutočnosť SPP, resp. uzavrieť zmluvu o dodávke plynu, žalobca bol pre SPP stále odberateľom plynu a teda bol povinný uhradiť predmetnú faktúru. Žalované takúto zmluvu uzavretú nemali a teda nemali právny dôvod zaplatiť dodávateľovi za spotrebovaný plyn. Vyhoveniu žaloby v tejto časti tak bránila skutočnosť, že žalobca uhradením plnil svoj dlh a takéto plnenie nie je možné považovať za plnenie, ktoré mali plniť žalovaní.

16. Žalobca v odvolaní neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré by malo byť nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie o uplatnenom nároku na 899,03 eura, a preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti pre nedostatok odvolacích dôvodov nepreskúmaval.

17. Keďže odvolací súd nezistil dôvody, ktoré by zakladali nezákonnosť, či inú nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby a súvisiacom výroku o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdil.

18. Odvolací súd zároveň rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s jeho ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 tak, že úspešným žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože im žiadne nevznikli.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).